

frtot adván, az igazgató választmány a hazafias adományért elismerő köszönetét nyilvánítja.

IX. Az egyesület kebelébe következő új tagok vétetnek fel : Desewffy Aurél gróf 100 frt kötelezvényben biztosított alapítvánnyal alapító tagnak ; továbbá rendes tagoknak : Bauer Károly, m. k. katast. erdőbecslő felügyelő ; Hub Rezső, urad. főerdész ; Griesbach Ede, urad. erdőgondnok ; Mátzon Ede, k. közalap. erdész ; Dusbaba Antal, urad. erdész ; Nitnausz Gyula, k. közalapítv., erdész ; Rozinszky Béla, m. k. katast. erdőbecslő ; t. Szabó Lajos, urad. erdőgyakornok ; Zverina József, urad. fővadász ; Hauszner József, m. k. építésmérnök ; Seide József, m. k. erdész ; Imre Dénes, m. k. erdőgyakornok ; Győry Géza, m. k. erdőgyakornok ; Liebus János, urad. főerdész ; Németujvári főerdőhivatal ; Molnár István, urad. erdész ; Szkokán István, m. k. erdész és Kozelka Pál, urad. főerdész.

X. Tudomásul vétetik, hogy Rozen thal Jakab kötvényben biztosított 100 frt alapítványát készpénzzel befizette, s hogy Tomcsányi Gyula, m. k. erdész 100 frt alapítványának törlesztésére 20 frtot szintén befizetett.

XI. A jelen ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Wagner Károly és Ghyczy Emil tagtársak kéretnek fel. — K. m. f.

Hitelesítésül :

Wagner Károly.

Ghyczy Emil.

Tisza Lajos, elnök.

Bedő Albert, titkár.

Vadászati tárcza.

(Medvevadászatok, Evans M. fegyvere, veszett farkasok a budapesti állatkert leopardjának halála és vidrák.)

Az „Erdészeti Lapok“ legutóbbi számában, röviden megemlékeztem a dúvad rohamos szaporodásáról, minek oka kétségkívül a fegyver és a vadászati jog megadóztatásában, s ez

által a „lesi puskás“-ok megfogyatkozásában rejlik. A magyarországi kárpátokban és Erdély havasaiban összesen mintegy 45—50 drb medve ejtetett el, és e szám az előbbi évekhöz viszonyítva, kétségtelenné teszi a fentebbi állítást.

A medvék cselvadászati módjainak leírását, midőn azokra ugylátszik szükség van, talán nem lesz érdektelen elmondanom?

Maczkó urunk, mint közönségesen tudva van, kiválóan szereti a mézet, és annak megszerzésében minden furfanggal él, nem kimélve sem időt, sem fáradságot; ez a legkedvesebb csemegéje; azon kezdem hát vadászatának módjait, a szegény maczkót hogyan csalják „lép“-re mézzel.

Ürüléke vagy csapája után megkeresik a medve „váltó“-ját, s itt valamely nagy fa derekához egy méhkaszt erősítenek, mely kas szájával a föld felé van fordítva, a kas fölött van elhelyezve és jól megerősítve a fegyver, melynek ravasza a méhkasban léppel, sodrony, vagy zsineg által összeköttetésbe hozatik, és a midőn a fegyver kakasa felhuzatott, már akkor az egész „mechanismus“ rendbe van, s csak medve kell hozzá, hogy experimentáljon. Mikor aztán ez is megjön, és kitünő szaglásával a mézet felfedezi, mohó étvágygyal a fára felkúszik és a kedves csemegét karjaiba akarja ölelni, nem is gondolva arra, hogy a sejt felett fegyver is van, mely, ha szerencsésen irányoztatott, a szegény kívánatos maczkónak életét oltja ki. E módszer egy kissé komplikáltabb ugyan, mint a milyennel báró de Manx vadászott, de annál biztosabb, Legyelországban és Oroszthonban alkalmazzák. Hazánkban az efféle rászedés és törbe csalásnak egy más ehez hasonló módja van szokásban, t. i. az elhelyezett mordályokkal. Itt szintén a medve járását kell kipuhatolni, de egyuttal a ki a cselet felállítja, annak tisztába kell lenni azzal, hogy körülbelől minő nagyságu medvét vár, így aztán a medve magasságának iránya szerint megerősítetik a fegyver, s annak ravasza egy

sodronnyal összeköttetésbe hozatik. A mint a medve a szokott váltóján jön és a sodronyt kifeszíti, ez által a ravasz elbillen s a fegyver elsül. A felső vidékeken ugyancsak dolgoztak ezen mordályok, s mint már említettük, igen sikeresen.

Ezeknél sokkal egyszerűbbek a lesvadászatok, melyeknek ismét sokféle variatója van.

A veremből, zab szélén, váltón stb. megszokott lesvadászati módokat elhallgatva, csupán egy sajtóságos módját említem fel a lesvadászatoknak, a melylyel különösen az orosz vadászok szokták a szegény maczkót megcsalni. Ugyanis pontosan kikutatják a medve járását, és különösen megfigyelik, hogy egy bizonyos helyen mely órákba szokott megjelenni, ide aztán kifeszítenek egy tehénbőrt, s ettől nem messze elég mély verembe meghuzzák magukat, a mint a medve az éjjeli kalandozásból szokott utján visszatér, s a kifeszített bőrt meglátja, egy ideig bámulja azt, de csakhamar ráveti magát, és ott sokáig hömpölyögve a legkomikusabb mozdulatokat teszi, néha egy-egy kicsit nyugszik és ilyenkor nagy lustán hátulsó lábaira szokott támaszkodni; a legnagyobb hidegvérrel várja ezt a kedvező pillanatot az orosz vadász, s egy jól irányzott golyólövessel leteríti az európai rengetegek ezen királyát.

A hajtókkal vagy ebekkel vadászatai is többfélék, melyek mindegyikénél főczél, minél nagyobb lármát előidézni, a medve ettől igen fél, azonnal kereket old és rohan hegyen-völgyön keresztül, az elállított puskást ha észre veszi ki is kerüli. Ily lármás hajtáson megtörtént az is egy alkalommal, hogy a szokatlan lármától zavarba jött medve egy fára felkuszott.

Most áttérek egy új találmányu repetir-fegyver bemutatására, melylyel bizonyára a „Pityi Palkó“ is tudna medvét löni; nekünk magyarországi vadászoknak alig lesz erre szükségünk, de azért annak ismertetése talán nálunk sem lesz érdektelen.

Evans M. Amerikában egy oly szerkezetű fegyvert talált fel, mely 34 lövésre van készítve. A Belga „Franc Tireur“ című lövészlap e fegyverre vonatkozólag a következőket írja.

Az eredeti amerikai repetir fegyvereket pár év óta annyira sokszorosították, hogy már meglehetősen gazdag gyűjteményt képeznek; itt van Spencer, Winchestet, Ball-Lamson, Fogherthy és mások, kik több kísérletet tettek, melyek az európai lövészek előtt még mai nap is ismeretlenek.

Körülbelül egy évvel ezelőtt Evans M. Amerikában egy új rendszert talált fel, mely a létezők között a legritkább, legcsudálatra- és legbámulatra-méltóbb, legegyszerűbb és mégis látszólag a legcomplikáltabb.

Ez egy repetir karabély, mely 34 lövésre van készítve. Kézbe véve a fegyvert, senki se gondolja, hogy annak belsejében 34 töltényt el lehet rejteni.

Evans ezt tökéletes módon a következőleg oldotta meg :

Az agynak egy érczhüvelye van, melyben egy 4 nyílással ellátott archimedesi csavar forog. A 34 töltény mindegyike egy különös, e csavartól független ürben fekszik. A csavarnak minden negyed fordulatánál előhaladnak a töltények, s egy ürt foglalnak el, mely őket sor szerint, miután az üres tölténytartók kidobhattak, azon üregbe juttatja, mely a golyó továbbszállítására van hivatva.

A csavart az alsó fedlemezen, egy emeltyű hozza mozgásba, s eszközli egyidejűleg a töltények eltolásával az ürben való meggyulást.

A 34 lövést 20 másodperc alatt meglehet tenni, s a fegyvert akár egy, akár két csőre lehet használni.

Evans karabélyja összehasonlítva a többi repetir fegyverekkel, biztonság és gyors tüzelés tekintetében a legjobb, minthogy úgy van összeállítva, hogy időelőtti, vagy véletlen

elsülés nem történhetik, mivel mindegyik töltény elzárt üregben, a többiektől teljesen elkülönítve fekszik.

A töltés alkalmával a töltényeket egymásután egy nyíláson betoljuk, s az emeltyünek minden mozgása az egyes töltényeket saját üregébe juttatja.

E fegyvernek a többi repetir fegyverek felett az az előnye van, hogy működési szerkezete rendkívül tartós, minden egyes darabja el van különítve és csak 7 részből áll, nem rozsdásodik, idő előtt nem sül el és nem rug.

Evans fegyvere nevezett lap szerint oly rendkívüli, a milyen még nem létezik, valósággal bámulatra méltó, a lövés hatalmas és biztos, s azonkívül a fegyver külső formája is olyan, hogy a fegyverkedvelő izlésével megegyezik.

Ezekután még megemlítem, hogy a farkasok garázdálkodásairól több vidékről értesülünk, s hogy egyik eset szerint Szelistyén egy juhászt veszett farkas támadott meg, s azt csakis rendkívüli testi ereje és bojtárjainak segélye mentették meg, természetesen a farkast karókkal agyon verték. Mondják, hogy e vidéken ily, s hasonló esetek nem tartoznak a ritkaságok közé, hogy ugyanitt sok marha vész el a dühös farkasok marásai következtében, sőt a régibb időben egy ily dühös farkas ezen vidéken 9 embert mart meg, kik közül néhányan ennek következtében meg is haltak, de egynehányat sikerült a bábaasszonyi^{*)} tudománynak, füvek és gyökerek segítségével megmenteni. *) A hivatalos vadászatok megtartásának szüksége pedig több helyen is felmerült.

De mindezeknél nevezetesebb volt azon nagyszerű élet-halál harc, mely itt a fővárosban egy oroszlán és leopard közt folyt, s mely az utóbbinak halálával végződött. Az etető szolgálta ugyanis az oroszlánok és leopard ketreczek közötti

*) Vesztség ellen ajánljuk a szerb tövis száritott leveleiből készített por megkísérlését is. Lásd „Erdészeti Lapok“ 1876. évfolyam VIII. füzet. Szerk.

vasajtónak felhuzó lánczát tisztogatás közben bennfeledé az oroszlánketreczbe, s midőn az állatok a kitisztított ketreczbe visszabocsáttattak, a nöstény oroszlán a lelőggő lánczczal játszani kezdett, miáltal az oroszlán súlya alatt az elválasztó ajtó mind feljebb huzódott; midőn a him oroszlán ezt észre-
 vevé, a nyiláson azonnal beveté magát a leopard ketreczébe, mely éppen akkor siesztát tartott; de a zajra felugrott és megsejtve a veszélyt hirtelen kiugrott a még mindig felhuzott ajtó nyilásán; de a nöstényoroszlán ekkor elereszté a lánczot, és iszonyu dühvel megrohanta a szegény leopardot, mely kezdetben ide-oda szökésekkel akará magát megmenteni. De minden törekedése hiába volt, a nöstényoroszlán lerántotta őt egy roppant ugrással a ketrecz tetejéről, s ekkor egy kétségbeesett küzdelem után, melyben a leopard is roppant sebeket vágott és harapott ellenfelén, rövid idő mulva már megfojtva hevert a szép leopard a hatalmas nőoroszlán lábainál. Egy kifejezhetlen concert vegyült e küzdelembe, az állatok kétségbeesett félelme és vad ordításai. Idejegyezzük még a „P. Napló“ után, hogy Lawrence Edwin a „Times“-ben azt írja, miszerint a viaskodó párt egy kis kerti fecskendő vizsgáranak rábocsátásával el lehetett volna választani.

Kár, valóban kár a szép leopardért, mely a budapesti állatkert egyik legszebb példánya volt; ez is hát csak úgy járt a kellő felügyelet hiányában, mint sok más részben eldöglött vagy elsatnyult példányai az állatkertnek, melyek közül, hogy többet ne emlitsünk: Ő Felsége a király által ajándékozott kőszáli kecskének, ezen valódi specialitásnak elpusztulására emlékeztetjük a szives olvasót.

Vidrák. Hoyos Miksa gr. Pozsonyban, miként a „Jagd Ztg“-ban leírj, f. é. januárhó 30-án két vidrát lőtt. Az állatok mindenike 26 bécsi fontot nyomott. Szathmáron is lőtt január 7-én Horvát városi gazda kifüstölés és háló segélyével kettőt.

Puskás Pál.